

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de belasting op de spelen en weddenschappen en op de automatische ontspanningstoestellen
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK**1.1 SITUERING**

Op 15 december 2017 besliste de Vlaamse Regering de inning van de belastingen, vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° en 3°, van de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989, in eigen beheer te nemen met ingang van 1 januari 2019 (VR 2017 1512 DOC.1285/1BIS). Onder deze belastingen worden de belasting op de spelen en weddenschappen (SW), de belasting op de automatische ontspanningstoestellen (AOT) en de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken begrepen.

Het voorliggend ontwerp geeft daarmee uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 en aan punt 2.5. van de beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019. In de Mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 juni 2016 (VR 2016 0306 MED.0220/1) en in voormelde beslissing van 15 december 2017 werd reeds een kader geschetst voor de overname.

De beslissing tot overname van de dienst werd decretaal onderschreven door artikel 31 van het decreet van 8 december 2017 houdende bepalingen tot verdere regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, diverse fiscale bepalingen, en de overname van de dienst van de belasting op de spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken. Op 15 december 2017 werd deze beslissing overeenkomstig artikel 5, §3 van de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989 aan de eerste minister en aan de minister van financiën van de federale regering betekend.

1.2 WERKWIJZE

De overname van voormelde belastingen in eigen beheer vereiste een screening van de huidige regelgeving in het Wetboek van 23 november 1965 van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB), zodat deze op maat van de Vlaamse belastingen kon herschreven worden. Er werd besloten om ook de regelgeving rond de belasting op de spelen en weddenschappen en op de automatische ontspanningstoestellen op te nemen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (VCF).

Aan titel 2 (materieelrechtelijke bepalingen) van de VCF worden de volgende 2 hoofdstukken toegevoegd:

- Hoofdstuk 12. Belasting op de spelen en weddenschappen;
- Hoofdstuk 13. Belasting op de automatische ontspanningstoestellen.

Aangezien bij decreet van 7 december 2001 houdende wijziging van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953, het tarief van de openingsbelasting op nul werd gezet, wordt deze regelgeving ongemoeid gelaten. Er is geen beleidsintentie om die belasting terug in het leven te roepen, zodat er ook geen behoefte is om deze regelgeving te integreren in de VCF of in het Besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit van 20 december 2013 (BVCF).

Bij de integratie van de materieelrechtelijke bepalingen werd telkens de in de VCF reeds bestaande structuur (het belastbaar voorwerp, de belastingplichtigen, de belastbare grondslag, de tarieven, de verminderingen, de vrijstellingen en de wijze van heffing) gerespecteerd.

Deze bepalingen werden in beginsel niet gewijzigd t.o.v. de bepalingen in het WIGB, doch voornamelijk aangepast aan de structuur van de VCF en taalkundig gestroomlijnd. Waar er inhoudelijke aanpassingen voorliggen, worden die verder of in de artikelsgewijze toelichting nader toegelicht.

Gelet op de doelstelling van de VCF (transparantie, eenvormigheid en vereenvoudiging) wordt voor de inning van deze belastingen naar een gelijklopende procedure met de reeds in de VCF opgenomen belastingen gestreefd. Voor wat betreft de procedurebepalingen die initieel in titel 3 van de VCF werden opgenomen, blijft dus de benadering overeind dat ze van toepassing zijn op alle belastingen, behoudens wanneer afwijkingen zijn voorzien. Bij de voorbereiding van onderhavig ontwerp werd dan ook telkens zorgvuldig afgewogen of bepaalde artikelen in hun huidige vorm konden worden overgenomen, of deze reeds waren afgedekt door een bestaande bepaling of dat de werkwijze moest afgestemd worden op deze voorzien in de VCF.

Met (de aanvullingen in) titel 3 van de VCF wordt bepaald hoe de vermelde belastingen gevestigd worden, wanneer deze moeten betaald worden, hoe deze betwist kunnen worden, hoe deze ingevorderd kunnen worden, hoe de vorderingen veilig gesteld kunnen worden ten behoeve van de schatkist, hoe derden een rol kunnen spelen bij de inning en invordering of zelfs bepaalde verplichtingen hebben, welke controlebevoegdheden de Vlaamse overheid heeft en welke sancties kunnen opgelegd worden.

De aanvullingen of aanpassingen met betrekking tot de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen zijn evenwel beperkt. Dat is ook logisch, gezien de bepalingen van het WIGB op het procedurele vlak reeds voor het overgrote deel werden geïntegreerd bij de opname van de hoofdstukken 2 en 3 van titel 2 (m.n. de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling). Deze belastingen stammen immers ook af uit hetzelfde WIGB. Eventuele afwijkende bepalingen vloeien dan ook voort uit de specifieke aard van de vermelde belastingen.

Het voorliggend ontwerp voorziet tenslotte in de codificatie en opheffing van titel III en titel IV van het WIGB, van toepassing binnen het Vlaamse Gewest. Het ontwerp voorziet tevens dat een aantal bepalingen, die voordien in besluiten, waren opgenomen, geïntegreerd worden, met name het koninklijk besluit van 8 juli 1970 houdende algemene verordening van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en het ministerieel besluit van 17 juli 1970 tot uitvoering van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

1.3 INHOUDELIJKE AANDACHTSPUNTEN

In de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 december 2017 (VR 2017 1512 DOC.1285/1BIS) werden een aantal principebeslissingen als richtinggevend aangenomen voor de verdere regelgevende en

organisatorische uitwerking. In wat volgt en in de artikelsgewijze toelichting worden deze, waar ze afwijken van de huidige regelgeving, verder toegelicht.

Materieelrechtelijke bepalingen

a) Harmoniseren van de heffingsgrondslag van de belasting op de spelen en weddenschappen (zie toelichting bij artikel 9 van het ontwerp)

De heffingsgrondslag die in de praktijk het vaakst wordt toegepast, nl. het brutobedrag van de ingezette sommen verminderd met de verdeelde winsten, wordt in de nieuwe wetgeving als algemene heffingsgrondslag geformuleerd onder de term 'opbrengst'. Dit concept kan ook worden toegepast op de casinospelen en met casinospellen gelijkgestelde automatische ontspanningstoestellen.

Hierdoor kan de wetgeving worden vereenvoudigd. Door een aantal uitzonderingen (in geval van een ambtshalve aanslag en voor mediaspelen die niet via informatiemaatschappij-instrumenten worden aangeboden) te formuleren wordt, ook budgettair, toch aangesloten bij de huidige situatie.

De specifieke heffingsgrondslag voor de casinospelen 'baccara chemin de fer' en 'roulette zonder zero' kan worden opgeheven aangezien deze spelen niet meer worden aangeboden.

b) Uitbreiding vrijstellingen spelen en weddenschappen (zie toelichting bij artikel 16 van het ontwerp)

De belasting op volksvermakelijkheden en vogelzangwedstrijden genereren nauwelijks ontvangsten (zie bijlage 1 bij de nota van 15 december 2017, VR 2017 1512 DOC.1285/4BIS). Omwille van de kostenbatenanalyse wordt voor de vogelzangwedstrijden een vrijstelling ingevoerd en worden de criteria voor de vrijstelling op volksvermakelijkheden verruimd zodat ook die in de praktijk volledig worden vrijgesteld.

c) Vrijstelling voor automatische ontspanningstoestellen categorie C en D (zie toelichting bij artikel 28 van het ontwerp)

Op basis van een kostenbatenanalyse wordt voor de categorieën C en D voorgesteld om het tarief voor deze categorieën op nul te brengen en hiervoor ook geen aangifteplicht te voorzien. De toestellen in deze categorie zijn niet onderworpen aan de vergunningsplicht in de Kansspelwet. Met deze wijziging wordt een substantiële vereenvoudiging gerealiseerd, aangezien deze categorieën samen enerzijds 17% van het totale aantal belastbare toestellen bedragen, maar anderzijds slechts 1,6% van de opbrengsten voor automatische ontspanningstoestellen genereren (cijfers van 2016).

Bovendien zijn een aantal subcategorieën enigszins achterhaald (bijvoorbeeld categorie C.e (automaten die simultaan films of beelden projecteren en klank verspreiden) en categorie D.a (automatische platenspelers of juke-boxen).

Om de minderinkomst als gevolg van het nultarief voor categorieën C en D te compenseren wordt het tarief voor de categorie A verhoogd.

Procedurebepalingen

a) Omvorming tot kohierbelastingen (titel 3 VCF wordt van toepassing)

In functie van een uniform inningsproces voor alle gewestbelastingen worden de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen omgevormd tot kohierbelastingen. Aan de invoering van de inkohiering wordt de klassieke bezwaarprocedure gekoppeld.

Dit betekent dat niet langer kennis wordt gegeven van de te betalen belasting door middel van een betalingsbericht, of dat een betaling vooraf wordt geëist. Evenmin zal via een dwangbevel een uitvoerbare titel moeten worden verschaft om de belasting verder in te vorderen. Na de inkohiering wordt een aanslagbiljet aan de belastingplichtigen ter kennis gebracht. Op die manier wordt meteen ook al een uitvoerbare titel verschaft.

b) Wijzigingen in de aangiftes en betaalwijze (zie toelichting bij artikel 38, 39 en 40 van het voorontwerp)

Er wordt voorgesteld om de aangifte voor de belasting op de spelen en weddenschappen maandelijks te laten verlopen i.p.v. halfmaandelijks. Er werd destijds gekozen voor voorschotten en een halfmaandelijkse aangifte omwille van de grote bedragen en de fraudegevoeligheid. De FOD Financiën bevestigde echter dat de fiscale compliance groot is.

Een voorschottenregeling bestaat momenteel voor geen enkele gewestbelasting en is ook niet voorzien binnen het Vlaams Fiscaal Platform. De uitvoerbare titel van het kohier biedt bovendien voldoende zekerheid dat de belasting kan worden ingevorderd.

Ook de waarborgregeling kan hierdoor vervallen. Uit overleg met de FOD Financiën blijkt immers dat bij hen in het verleden nog nooit een waarborg uitgewonnen werd. De Kansspelcommissie als regulator en de dreiging van de intrekking van de vergunning bij non-compliant gedrag vormen een voldoende garantie. In het Waalse Gewest werd de waarborg sinds de overname van de dienst in 2010 slechts één keer uitgewonnen, en dit naar aanleiding van een faillissement.

Uit ervaring bij de Vlaamse Belastingdienst blijkt bovendien dat het beheren van waarborgen een administratief tijdsintensief proces omvat.

In de nieuwe procedure voor de automatische ontspanningstoestellen wordt afgestapt van een jaarlijkse (voorafgaandelijke) aangifte: tenzij de belastingplichtige de stopzetting van opstelling van een toestel meedeelt voor het begin van een nieuw belastbaar tijdperk, wordt een aangifte automatisch verlengd. Er wordt wel voorzien in de mogelijkheid tot terugbetaling in geval een toestel geen volledig jaar wordt opgesteld. Volgens het WIGB was een vermindering mogelijk indien een toestel niet vanaf het eerste kwartaal werd opgesteld (art. 82 WIGB).

Zowel voor spelen en weddenschappen als voor automatische ontspanningstoestellen zullen de aangiftes digitaal kunnen worden ingediend. Bij de automatische ontspanningstoestellen wordt eveneens afgestapt van een fysiek fiscaal kenteken.

Dat concept en de bestaande procedure vanaf de bestelling van het blanco drukwerk, de manuele verwerking ervan tot aan de aflevering als fiscaal bewijs van betaling aan de belastingplichtige is tijdrovend en zeer arbeidsintensief en staat haaks op de normen van duurzame ontwikkeling en administratieve vereenvoudiging. Daarom wordt voorgesteld om voor de belasting op de automatische ontspanningstoestellen af te stappen van het fiscaal kenteken als fysiek document én als bewijs van betaling. Aangezien in de aangifte ook de gegevens over de plaats van opstelling worden opgenomen komt door deze vereenvoudiging de controle niet in het gedrang.

Een gevolg van de afschaffing van het fiscaal kenteken is wel dat het niet kan worden overgedragen aan een nieuwe eigenaar bij de verkoop van een toestel in de loop van een belastbaar tijdperk. Uit gegevens van de FOD Financiën bleek dit echter in de praktijk nauwelijks plaats te vinden.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Aangezien de materiële bepalingen geen ingrijpende wijzigingen hebben ondergaan waardoor de belastingontvangsten worden beïnvloed, is er vanuit dat oogpunt geen noemenswaardige budgettaire impact te verwachten.

Om een beperkte meeropbrengst te genereren en het verlies aan inkomsten als gevolg van het nultarief voor de automatische ontspanningstoestellen categorie C en D te compenseren wordt voorgesteld het tarief voor de toestellen gerangschikt in de fiscale klasse A (3.570 euro) op te trekken naar 4.000 euro.

Daar waar de aangifte van AOT onder de FOD financiën jaarlijks opnieuw diende te gebeuren, worden zij op Vlaams niveau omwille van administratieve vereenvoudiging automatisch verlengd, behoudens tegenbericht. Om die reden wordt ook een terugbetalingsregeling ingevoerd per niet-aangevangen kwartaal.

De tarieven voor de AOT worden voortaan geïndexeerd.

De wijzingen in de boetetarieven tenslotte, van een vervijfvoudiging (cf. art. 68 WIGB voor SW en art. 89 WIGB voor AOT), naar een belastingverhoging tot 20%, of 100% (cf. ontwerpartikel 3.18.0.0.15/1 VCF en 3.18.0.0.15/2 VCF) heeft geen negatieve impact op de ontvangsten aangezien de ontvangsten daarvan door de FOD Financiën wegens beperkte controle verwaarloosbaar zijn. De Vlaamse Belastingdienst zal effectief sterk inzetten op controle. Daar bovenop verliest men bij een ambtshalve aanslag op spelen en weddenschappen, het voordeel van de aftrek van de uitgekeerde winsten, wat ook reeds sanctionerend werkt.

Belastingen kunnen in de overheidsrekeningen aangerekend worden hetzij op basis van kohieren en aangiften, hetzij op basis van kasontvangsten. In de praktijk worden voor alle belangrijke belastingen kasontvangsten gebruikt. Worden kasgegevens als bron gebruikt, dan wordt een correctie in de tijd toegepast om ervoor te zorgen dat de bedragen worden toegerekend aan de periode waarin de activiteit die tot de belastingplicht heeft geleid, heeft plaatsgevonden. Die correctie wordt gebaseerd op het gemiddelde tijdsverloop tussen de activiteit en de inning van het bedrag. Dat maakt dat het begrotingsresultaat niet beïnvloed zal worden door de invoering van de betaaltermijn van 2 maanden, aangezien hiermee rekening zal worden gehouden (getransactioneerde kasbasis).

In theorie zou er voor automatische ontspanningstoestellen een negatief effect zijn op de ontvangsten 2018. De ontvangsten in een begrotingsjaar bestaan momenteel uit twee delen, namelijk de ontvangsten van het aanslagjaar gelijk aan het begrotingsjaar en de ontvangsten uit het komende aanslagjaar. In december van jaar x wordt immers al een deel aangiften ingediend en betaald voor opstellingen van het jaar x+1. Omdat de federale overheid het deel van de ontvangsten met betrekking tot aanslagjaar 2019, dat normaal in december 2018 ontvangen wordt, niet meer zal innen zou er een negatief resultaat zijn op de ontvangsten 2018. Het INR heeft, informeel, aangegeven dat ze dit eenmalig negatief resultaat eveneens zal corrigeren.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 26 maart 2018.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 27 maart 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag aangezien deze belastingen geen opcentiemen of opdecimen genereren. Aan de bevoegdheid van de gemeenten en provincies om een belasting te heffen op de agentschappen voor weddenschappen op paardenwedrennen wordt niets gewijzigd. De bestaande federale bepalingen, worden louter over genomen in de Vlaamse wetgeving.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Dit voorontwerp van decreet m.b.t. de integratie van wetgeving m.b.t. de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

De weerslag van de overname van de dienst op zich werd toegelicht in de nota aan de Vlaamse Regering m.b.t. de 'Overname in eigen beheer van de dienst van de belasting op de spelen en weddenschappen, op de automatische ontspanningstoestellen en van de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken' (VR 2017 1512 DOC.1285/1BIS).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/127 van 26 maart 2018.

Voorliggend voorontwerp van decreet bevat geen (belangrijke) inhoudelijke wijziging van beleidsheffingen of beleidsbelastingen. Dit voorontwerp van decreet beoogt in de eerste plaats het coördineren van de bestaande bepalingen. Een RIA is bijgevolg niet vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de belasting op de spelen en weddenschappen en op de automatische ontspanningstoestellen en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting,
 - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
 - 2.2. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Kansspelcommissie, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met in het bijzonder over de fiscale inschaling van de virtuele weddenschappen;
 - 2.3. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,
 - 2.4. te gelasten over voornoemd decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren voorontwerp van decreet en de memorie van toelichting
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord